

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

Szerda
1927 október 19.

Felelős szerkesztő: Farkas Lajos. — Szerkesztőség: Nappal: Piac-utca 34. Telefon: 10-20. Ejjel: Piac-u. 49. Telefon: 18. Kiadó-hivatal: Piac-utca 49. Telefon: 18. sz.

ARA
12
FILLER.

Kiadó: Hegedüs és Sándor irodalmi és nyomdai rt. Előfizetési ár: 1/4 évre 36 Pengő, 1/2 évre 18 Pengő, 1/4 évre 9 Pengő, 1 óra 3 Pengő. Külföldre a kétszerese.

Debrecen,
XXV. évf. 237. szám.

Mit várhatunk?

A magyar országgyűlés háza ma nyitotta meg kapuit. Honunk úgynevezett atyjai hozzákezdnek tehát ahhoz a munkához, amely fáradságosnak alig nevezhető, hiszen a képviselőház hosszú esztendőket óta ekkor sem dolgozik sokat, amikor üléseket tart, de az óriási szünetek még a csekély munka értékét is devalválják. Az elmúlt ülészakon át legtöbbet fáradoztak a képviselő urak ennek az előbb említett tételnek a beigazolásán. Jól emlékezünk még arra, hogy a nagy vitákat pusztán az ellenzék szónokai s képviselői beszélték, ülték végig. Ily módon annak a politikai elvnek érvényesítésére, hogy a parlament az ország népe panaszaival ad hangot s ilymódon levezeti a felgyülemlett keserűséget, a magyar országgyűlés alig tett valamit. Most már hiábavaló lenne ismét felmelegíteni azt a régi panaszt, hogy az általános választások rendszerük miatt nem voltak alkalmasok a nép igazi képviselőitének összehozására. Számolnunk kell egyszerűen a mai országgyűléssel s annak mai összetételével s így csinálni meg az ülészak horoszkópját.

Mit kapunk? A miniszterelnök bejelentése szerint kisebb törvényjavaslatokat, hogy ezalatt a bizottságok időt nyerjenek a nagyobb javaslatok letárgyalására. Ebben az egy mondatban bennfoglaltatik az új ülészak programja és a múlt ülészak kritikája. A miniszterelnök ur stílusa tagadhatatlanul tömör, akár Tacitus is megírighetné. De éppen tömörsége miatt nem árt, ha a magunk gyönyörűségére, — egyébként ugyanis mentől ritkábban gyönyörködhetünk parlamentünk munkásságában, — megpróbáljuk szétbontani ezt a tömör kritikaprogramot. A mondat egyrésze, — ugyebár? — bevallása annak, hogy vannak nagy elintéznivalóink, hogy fontos dolgokat kell rendbehozni a saját portánkon, amelyek generális elintézést kívánnak. Aki viszont ismeri a mi viszonyainkat, az tisztában van azal, hogy a helyzet, mely nagy törvényjavaslatok alkotását kívánja, nem ma állott elő, nem tegnap, nem is tegnapelőtt. A miniszter uraknak is el kellett készülniök valamikor a javaslataikkal. De ha a szükség már fennállott, miért nem légitette ki azt a kormány. Miért csak most kerülnek azok a nagy javaslatok a bizottság elé? Miért nem kerültek a múlt ülészak alatt, hogy most már egyenesen a Ház elé mehessenek?

A kérdésekre nehéz feleletet adni, hiszen a felelet ítélet lenne a parlament fölött, amely pedig állítólag azért hozatott össze olyan módon, ahogy összehozatott, mert úgynevezett munkaképes parlament kellett a miniszterelnöknek. Egy

„munkaképes” parlament, amelyet ülészakról ülészakra „kisebb javaslatok foglalkoztatnak!

A mondat másik része az őszi ülészak prognóza. Tehát kisebb javaslatokkal foglalkozik a T. Ház. Nagyon szép, hogy amikor nagy javaslatokkal kellene megoldani, amikor a mindennapi kenyér hiányzik annyi szájból, amikor a

sürgető, nagy kérdések légiója vár megoldásra.

Kell-e ehhez kommentár? Vagy lehet-e ehhez kommentárt írni. Egyre fáradságosabb, egyre csüggedtebben nézzük a magyar parlament munkáját. Kimélje meg a végzet ezt a nemzetet attól, hogy elborítsák a nagy kérdések, míg a kisebbek megoldásával bibelődik.

Bethlen gróf munkaprogramot adott a képviselőház első ülésén

Az ellenzék izgalmas jelenetek közt követelte a szabadságjogokat — Törvénybe iktatják Kossuth emlékét

Budapest, október 18. A képviselőház negyedfél hónapos szünet után ma ült össze először. Hamar megteltek a padsorok, a karzatok azonban üresek. Negyedtízennyolc óra után nyitja meg az ülést Puky alelnök. Elparentálja Csernoch János hercegrómat, a képviselőház tagjai állva hallgatták végig a megemlékezését.

Bethlen István gróf miniszterelnök ezután törvényjavaslatot terjesztett be március 15-ének nemzeti ünnepé váló nyilvánításáról.

A miniszterelnök bejelentését a szélső baloldalon nagy lármával fogadják.

Farkas István: *A márciusi eszméket kellene megvalósítani!*

Bródy Ernő: *Sajtószabadságot és esküdtiszeket!*

Amikor a miniszterelnök leül, Rassay Károly így kiáltott feléje: — *Mi van Kossuth Lajos emlékének törvénybeiktatásával?*

Vass József népjóléti miniszter terjesztett be két törvényjavaslatot; az ifju egyének számára szesz ital kiszolgáltatásának korlátozásáról, valamint fiatalkoruk

szórakozóhelyeken való megjelenésének korlátozásáról.

Herrmann Miksa kereskedelemügyi miniszter az iparban, valamint más vállalatokban foglalkoztatott gyermekek, nők és fiatalkoruk védelméről kötött washingtoni egyezmény beicikelyezéséről szóló törvényjavaslatot, valamint a nemzetközi munkaügyi értekezleten a munkások szabadidejének felhasználásáról elfogadott ajánló jelentést, végül az autódóról szóló törvényjavaslatot terjeszti be.

Pesthy Pál igazságügyminiszter törvényjavaslatot nyújt be a pénzügyminiszter nevében egyes magánjogi tartozások átértékeléséről.

Az igazságügyminiszter bejelentéseit is nagy zajjal fogadják.

Malasits Géza: *Mi van a hadikölcsönnel?*

Györki Imre: *Mi van az esküdt-bíraskodással?!*

Bródy Ernő: *Mi van a sajtószabadsággal?!*

Rassay Károly: *Négy hónapi buzgó munka eredménye!*

Baracs Marcel: *Keveset, de jót!*

Bethlen István gróf: Ez a penzum

Puky Endre elnök javasolja, hogy a Ház legközelebbi ülését október 25-én, kedden délelőtt 10 órakor tartsa.

Az elnöki napirendi javaslatot a szélső baloldalon percekig tartó gunyos nevetéssel és a közbeiktatások özönével fogadják.

Bethlen István miniszterelnök: Tájékoztatni óhajtom a Házat arról a munkaprogramról, amellyel a kormány a képviselőházat az őszi folyamán foglalkoztatni kívánja. A beteresztett törvényjavaslatok között kevés az olyan, amely politikai szempontból kontroverziák felkeltésére alkalmas volna. A kormány elsősorban ezeket a javaslatokat kívánja letárgyaltatni a Házzal s azalatt módja és ideje nyílik a bizottságoknak arra, hogy azokkal a javaslatokkal foglalkozzanak, amelyeket a kormány tagjai ezután fognak majd beteresztetni és amelyek politikai szempontból már kontroverz ter-

mészetiiek. Mindenekelőtt utalok a valorizációs törvényjavaslatra, továbbá a büntetőnovellára és a jelzálógról szóló törvényjavaslatra. A népjóléti miniszter ur javaslatot készít az elértéklelendett állami kötvények tulajdonosainak kivételes állami támogatásáról...

Felkiáltások a baloldalon: Ahá! Ez a hadikölcsönsegélyezés, a protekciós rendszer!

Bethlen István gróf miniszterelnök: Az igazságügyminiszter ur az ingó jelzálógról szóló törvényjavaslatot kívánja tárgyaltatni, valamint a büntetőnovellát, továbbá törvényjavaslatot fog benyújtani az Országos Földbirtokrendező Bizottság megszüntetésével kapcsolatos intézkedésekről. A belügyminiszter ur azokat a közigazgatási javaslatokat fogja benyújtani, amelyek végeredményben újjászervezik a vidéki törvényhatóságokat. A népjóléti miniszter ur az aggkori biztosításról szóló törvényjavaslatot

készíti. Ezek mind a Ház elé kerülnek az őszi ülészak alatt. Ez volna a penzum, amellyel a kormány január végéig a képviselőházat foglalkoztatni kívánja. Akkor leszünk abban a helyzetben, hogy az új költségvetést a Ház elé terjesztjük.

A szocialisták szónoka

Propper Sándor szociáldemokrata szólt ezután a napirendhez. Bennünket nem elégít ki a miniszterelnök munkaprogramja. A szociálpolitikai törvényjavaslatok hiányoznak. Aktuális politikai kérdések is megoldásra várnak. Itt van a választójog módosítása. *Lehetlenség megmaradni amellett, hogy egyesegyedül nálunk legyen nyílt a szavazás és a választásnak olyan módszere uralkodjék, amely kiméri a hajtóvadászat fogalmát* (Zaj a kormányparton.) Ha ki akarjuk kiküszöbölni a rajtuk érzelt igazságtalanságot, első kötelességünk, hogy a belső Trianont szüntessük meg. (Zaj a kormányparton.) Felfogásom szerint két Trianon van, egy külső és egy belső. *Helyre kellett volna állítani a sajtószabadságot.*

Ezután itt van ezenkívül a Paléologue és a Fouchet jegyzék körül támadt vita. Elvárhattuk volna a parlamenti munka megindulásával, hogy a miniszterelnök, vagy a kormány valamelyik tagja tájékoztassa a közvéleményt az 1920-as eseményekről és tárgyalásokról. (Nagy zaj a kormányparton és az ellenzéken.)

Ebben a pillanatban a keresztényparton néhányan felállnak, a következő pillanatban már áll az egész képviselőház és frenetikus tapsviharba és éljenzésbe tör ki. A baloldali folyosó egyik bejárójánál megjelent Apponyi Albert gróf, aki sietve elfoglalja megszokott helyét.

Apponyi képviselőtársamat — folytatja beszédét az ünnepélyes elmulásával Propper Sándor — a Ház egyértelműleg ovációban részesítette. Apponyi képviselőtársam még mindig adós a felelettel annak az angol barátjának, aki azt a kérdést intézte hozzánk: igaz-e, hogy Magyarországon nyilvánosan nyíltan szavaznak?

A kormányparton Propper e ki-jelentésére nagy zaj támadt. A zaj elmulásával Propper azzal folytatja beszédét, hogy meg kell adni az ország pátriárkájának a lehetőséget, hogy levelét megírhasa angol barátjának, hogy volt valamikor Magyarországon egy szerencsétlen kor, amikor csakugyan nyíltan szavaztak.

Gunyos nevetés hangzik fel e ki-jelentésre a kormányparti oldalon.

Propper Sándor: De most már Magyarország is odaállt a többi kulturálmok mellé.

18.
nyiló
keres a
vétetre.
jegyző-
emelet)
291
Pollák
klós u.
1397
beköve
n, teljes
on ked-
tvehető.
Budapest,
Margit,
1524
helyeztem
h uccai
egkészítő,
959
émet tan-
nyebb fel-
jutányos
n kiadó.
ca 19. 441
fononasz 9-37.
megtekinthető!
TAL
ez, vízvezeték,
REGEN, ARANY
mel kifizető.
KEK
rmésből
rágó mun-
os árban
IEDE
GOMESTER
C U. 85.
ények
től
sapó ucca 7.
betétet
készít
a-utca 19.
ajtókat
ra delejez
méllett
nyári árban
inál
ucca 55
ROK
inomabb kivittig
e is
k:
utorház
palota.

Pakots József: Hol volna akkor ez a többség!
Propper Sándor beszéde végén napirendi javaslatot tesz.

A miniszterelnök válaszol Proppernek

Bethlen István gróf miniszterelnök: Propper politikai szempontból is hozzászólt a napirendi javaslatához. A képviselő urak azt kívánják, hogy a március 15-ét nemzeti ünnepé tevő törvényjavaslatot azzal szentesíthetjük a legjobban, ha a márciusi tizenkét pontot, a sajtószabadságot...

Felkiáltások a baloldalon: Ugy van! Ugy van! (Nagy zaj a kormánypárton.)

Farkas István: Gondolatait mindenki szabadon terjesztheti! (A miniszterelnök hevesen gesztikulál, de egyetlen szavát sem érteni a nagy zajban.)

Bethlen miniszterelnök: Elsősorban az előzetes cenzura megszüntetésével elértük azt a sajtószabadságot, amely ma is megvan. (Óriási zaj az ellenzéken.)

Peyer Károly: Gyilkolni szabad! (Nagy zaj.)

Malasits Géza: Titkosan kijárni is szabad büntetlenül. (Hosszantartó nagy zaj minden oldalon.)

Bethlen miniszterelnök: Az esküdtbírók szövegéről szólva, tisztelt képviselőtársamnak kissé távolabb kellene látnia. Julius folyamán Bécsben majdnem forradalom ütött ki az esküdtbírók ítéletei miatt.

Rassay nagy beszédben ismertette a polgári ellenzék álláspontját

Rassay Károly: Klbelsberg Kuno gróf az irta legutóbb, hogy az ellenzéknek nincsen programja.

A kormánypárt a választás alatt azt a programot állította a közvélemény elé, amelyet mi hangoztatunk évek óta ezekből a padokból.

Bethlen ígéretei alapján ma tulajdonképpen egy szabadelvű és demokratikus kormányt kellene itt most üdvözlőnk — ha ezekből az ígéretekből valami is megvalósított volna. A miniszterelnök az esküdtzéki követeléssel szemben kifejtette álláspontját, amely határozottan elutasító, annak ellenére, hogy az igazságügyminiszter a nyáron olyan nyilatkozatot tett, amelyek szerint az esküdtzéket legalább a sajtó- és politikai ügyekben behozhatónak tartja. Nem tarthat nagy komolyságra igényt a miniszterelnöknek az a kijelentése, amennyiben a bécsi esküdtzéki ítélet után történt zavargásra hivatkozik. Abból a tényből, hogy itt nyolc évig véres zavargások nem voltak, nem vonhatja le a miniszterelnök ur azt a következtetést, mintha nyolc év óta itt csak olyan ítéleteket hoztak volna, amelyek közül egyetlenegy sem volt alkalmas arra, hogy ilyen zavargásokat kiváltson.

Nyolc év tapasztalatai után az esküdtzéki intézmény sohase volt jobban megalapozva, mint ma.

Az esküdtzék sok izgalmat vezet le (Helyeslés és taps a bal és szélsőbaloldalon.) Ami a választójogi kérdést illeti, nem szükséges itt vitát provokálni most.

Divatszínket fest WACHA!

A bécsi szociáldemokrata vezetők voltak elégedetlenek az ítéletekkel. Nem szeretném, ha Magyarországon hasonló forradalmi jelenségek volnának az esküdtbírók ítéletei miatt.

Gaal Gaszton: A forradalmi törvényeket szeretnék visszaállítani!
Malasits Géza: Most is az uralkodik, csak ellenforradalmi alapon!

Bethlen miniszterelnök: A választójogi problémája egyelőre nem tartozik a kormány programjába. Az általános amnesztia időszerűtlen követelés. (Nagy zaj a szocialistáknál.)

— Propper említette az 1920-ban folytatott tárgyalásokat is, amelyeket a magyar kormány a francia külügyi képviselettel folytatott. Azt indítványozta, hogy parlamenti bizottság küldessék ki ennek az ügynek a kivizsgálására. Ezek a tárgyalások bizalmas jellegűek voltak és egyoldalúak, nem lehet őket bizalmas jellegűektől megfosztani. Ezekről a tárgyalásokról tájékoztatva volt annakidején a közvélemény.

Felkiáltások a szocialistáknál: Nagy tévedés! Talán egyik-másiknak a fülébe sügték!

Bethlen: Ezeknek a tárgyalásoknak ma már különben is csak teoretikus értékük van. Tisztán csak történelmi értéket láthatnánk abban, ha ezeknek a tárgyalásoknak az anyaga a közvélemény elé vitetnék.

Politikai üzérkedést csinálni ebből a kérdésből nem lehet.

A szeretet és béke ünnepeit felhasználva amnesztiával szabadultak olyanok, akik a legutóbb büncselekményeket követték el, akik kiszabadulásuk után, ahelyett hogy félreálltak volna, ma is a fórumon ágálnak és az újságírók ellen sajtópereket indítva követelik a bíróságtól becsületük helyreállítását. Hét esztendőn keresztül egyoldalú volt az amnesztia.

Természetesen örömmel üdvözli március 15-ének törvénybe iktatását. Debussé prinden. De az az aggálya, hogy ezzel a törvénybeiktatással a kormány menekülni akar Kossuth Lajos emlékének törvénybeiktatásától. A kormány elégedőnek tartja, hogy a Nemzeti Színházban majd diszleodást rendeznek és azon előadják Hegedüs Lóránt Kossuth drámáját. A kormány, Kossuth szobrának leleplezésének napján a Nemzeti Színházban diszleodást rendeztetett, pedig erre az ünnepre fel kellene vonatni a nemzet millióit!

Kötelessége lenne a törvényhozásnak, hogy törvénybe iktassa Kossuth emlékét.

Ami a Paléologue-jegyzéket illeti, szükségesnek tartja, hogy teljes

világosság derüljön erre a kérdésre. Egy kormány felelőssége sem szűnik meg azzal, hogy otthagyja a helyét. A diszkréciót megszegni lehet hallgatással és lehet tagadással. A francia kormány a diszkréciót megszegte részben tagadással, részben hallgatással, most már a magyar kormány kötelessége, hogy világosságot derítsen erre az ügyre.

Ezután ismét Bethlen István gróf miniszterelnök emelkedett szólásra:

Egészen röviden kívánok reflektálni a képviselő ur beszédének csupán két részére. Az egyik az a törvényjavaslat, amelyet az imént volt szerencsém betervezni, a március 15-ének megünnepléséről szóló törvényjavaslat. Egyébként azonban semmi sem áll az útjában annak, hogy Kossuth érdemei egyidejűleg törvénybe iktattassanak. (Helyeslés.)

Most Patacsi Dénes állt fel szólásra, mire a baloldalon gúnyos nevetés támadt.

Felkiáltások a szocialistáknál: A kormánypárt sem hallgatja meg! (Nagy derűtség, miközben a kormánypárti padok rohamosan kiürülnek.)

Patacsi Dénes a választójoggal foglalkozik.

Az ülés 12 óra öt perckor ért véget.

Finn tanulmányi csoport látogatása Debrecenben

Debrecen város, a mezőgazdasági és a kereskedelmi és iparkamara látják vendégül a finnek

A kereskedelmi és iparkamarák és különösen a budapesti kereskedelmi és iparkamara a megszünt kereskedelmi múzeum munkájának pótlásául kiépítették a külkereskedelmi levelezők hálózatát, hogy a háború által szétéptet gazdasági kapcsolatok ujjáteremtését lehetővé tegyék. A budapesti kereskedelmi és iparkamara Finnországba László Berthold személyében igen agilis levelezőt nevezett ki, akinek a buzgalma eredményeképpen a finnek igen élénk érdeklődést tanúsítanak a magyar exporttörekvések iránt. Ez az érdeklődés elsősorban abban nyilvánul meg, hogy a finnek, akik politikai önállóságuk mellett csak nemrég nyerték vissza gazdasági önállóságukat, meg akarnak bennünket ismerni. Ezt a célt szolgálja az a 16 napig tartó tanulmányút, melynek során a finnek Csonkama gyarország fővárosát, valamint nagyobb vidéki városait egy megállapított program szerint meglátogatják.

A tanulmányi csoportban a finnek legelőkelőbb emberei vesznek részt, akik otthon kivétel nélkül magasabb társadalmi pozíciót töltenek be.

A tanulmányúton résztvevők neve: a következők:

Antti Tulenheimo a helsingforsi egyetem rektora, volt miniszterelnök, **dr. E. Hallio**, a helsingforsi nemzetközi vásár főtitkára, **Waino Pahlmen** nagykereskedő, kereskedelmi kamarai elnök, **Oskar Huttanen** kereskedő, **dr. L. Korpisaari**, a finn nagykereskedők szövetségének főtitkára, **S. Mattson** közigazda, **Hannes Nylander** közigazda és állattenyésztési szakértő, **Walter Rydman** nagykereskedő, **E. Sihvola** közigazda, **J. S. Talvitie** al-

ezredes, **Reino Syrjanen** bíró, **dr. Senteri Ivalo** főszerkesztő, **Kaarlo Koskimies** főszerkesztő, **Hugo Backmannson** csatafestő, **D. Schwank** mezőgazdasági gépkereskedő, **S. A. Nylund** nagykereskedő, **Viljo Heinonen** kereskedő, **K. E. Hartikainen** kereskedő, **Taavi Arola** mérnök, **dr. Onni August Karhunen** ügyvéd, **Nest. L. Eskola** vállalati igazgató, **A. J. Puustinen** behozatali társaság igazgatója, **K. Toivo Pajari** behozatali társaság igazgatója, **K. W. Gottberg**

VÖRÖS ÉS FEHÉR-BÁRCÁS

LÓHERE ÉS LUCERNA MAG

a Magyar kir. Állami Vetőmagvizsgáló Állomás által ólomzárolt 100, 50 és 25 kg.-os zsákokban kapható az

ANGOL MAGYAR BANK R. T. MAGOSZTÁLYÁNÁL

Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi képviselőjénél

DEBRECEN, FERENC JÓZSEF UT 63.

vajkereskedő, *Rolf Berner* kereskedelmi ügynök, *Otto Oskar Nikander* vállalati igazgató, *J. A. Karhi* mérnök, *H. J. Arnio* nagykereskedő, *Oskar Duruman* gyógyszerész, *Ernst v. Freymann* mérnök, nagykereskedő, *H. Kestilla* ruhanagykereskedő, *Paloyari* nagykereskedő, *R. Tomonen* nagykereskedő, *Vilho Karjalainen* nagykereskedő, *Juho Sohma* nagykereskedő, *Mikael Höckert* bankigazgató és *dr. Tor v. Wright* papírgyárigazgató.

A finnek szombaton, 22-én érkeznek a déli gyorsal Debrecenbe és vasárnap a déli gyorsal utaznak el. Szombat délután, amennyire ezt a rendelkezésre álló idő engedi, gazdasági szempontból nézik meg Debrecen, míg vasárnap délelőtt a kultura Debrecenét fogják megsejmelni.

A finnek fogadtatásában a város, a mezőgazdasági és a kereskedelmi és iparkamarák vesznek részt és ők készítik elő a programot. A részletes programot pénteken közöljük. Az érdeklődőket minden elkövetnek annak érdekében, hogy a vendégek úgy gazdasági, mint kulturális szempontból a legjobb eredménnyel zárhassák le debreceni látogatásukat.

Nagy Istvánt kaucló ellenében sem bocsátják szabadon

Budapest, október 18. Ismeretes, hogy Nagy István dr. törvényszéki bíró és a szintén letartóztatásban lévő Gazda György könyvszakértő legutóbb kaucló ellenében való szabadlábrahelyezésüket kérték.

A büntetőtörvényszéken Ottrubay Dezső dr. tanácselnök elnöklete alatt a vád tanács ma délután foglalkozott a kérelemmel.

Két órákor a vád tanács a kérelmek felett döntött és Nagy István dr. törvényszéki bíró szabadlábrahelyezési kérelmét elutasította, ellenben Gazda György hasonló kérelmét a felajánlott egyezer pengő óvadék helyett a vád tanács által megállapított kétezer pengő letétbe helyezése ellenében elrendelte.

Szlvszélhűdés ért egy kéményseprőt az orvos kapujában

Kedden reggel nyolc órákor Pocsaji József rendőr telefonon jelentette a rendőrség központi ügyeletén, hogy a Vigkedvü Mihály ucca 2. számú ház kapujában egy ismeretlen férfi holttestét találta.

A rendőrség központi ügyeletéről egy bizottság ment ki a helyszínére s rövid vizsgálat után megállapították, hogy a halott Szathmáry István, Martóhy György uccai kéményseprő. Az orvosi vizsgálat az állapította meg, hogy a halált szívszélhűdés okozta. A szerencsétlen kéményseprő dr. Berényi István tiszti orvoshoz ígyekezett, de nem találta a rendelésében. Amikor kifelé jött az orvostól, a ház kapujában összeesett és meghalt. A házbeliek először azt gondolták, hogy részeg és úgy is értesítették a közelben posztoló rendőrt.

A rendőrség jelentette az esetet az ügyészségnek, amely a temetésre az engedélyt megadta.

WACHA fest, tisztít, mos
Simonffy u. 55

A magyar pártok és a kommunisták előretörése a csehszlovákiai választáson

Pozsony, október 18. A képviselőválasztások eredményéről a *Hiradó* megállapítja, hogy a Felvidéken a választás a legmarkánsabb jelensége a kommunisták előretörése. A 12 legnagyobb városban, tehát Pozsonyban, Kassán, Nyitrán, Ungváron, Eperjesen, Nagyszombatban, Pöstyénben, Rimaszombatban, Zólyomban, Késmárkon, Lőcsén és Turócszentmártonban a magyar pártok kerekén 33 ezer, a zsidó pártok 11 ezer, a német pártok 3 ezer, a cseh és tót

polgári pártok 29 ezer szavazatot kaptak. A cseh és német szociáldemokratákra 14 ezer, a kommunistákra 23 ezer szavazatot esett. Prágában a nemzetközi demokraták, Kramarček, akik régi vezetőhelyükből már 1923-ban leszorultak, most még többet vesztek. A nemzeti szocialisták és a cseh iparpárt egyaránt majdnem 97 ezer szavazatot kapott. A kommunisták elérték a nemzeti demokraták szavazatainak számát, a 71 ezret.

Hat heti fogházra ítélte a törvényszék a nevelőnőt, aki kitette gyermekét

Megirtuk, hogy a debreceni rendőrség eljárást indított Kökényessy Józsefné volt nevelőnő ellen, aki a Monostor utcán egy kapu alá kitette a gyermekét, egy négy hetes csecsemőt. A talált gyermeket elnevezték Monostori Györgynek és elhelyezték a gyermekmenhelyen. A rendőrség néhány nap múlva kinyomozta a gyermek anyját és megindította ellene az eljárást.

A debreceni törvényszék kedden délelőtt tartotta meg a tárgyalást Kökényessy Józsefné ügyében. A tárgyaláson nagy sirás közben mondta el Kökényessy Józsefné, hogy Debrecenben évekket ezelőtt nevelőnő volt, és feleségül ment

egy Kökényessy József nevű fiatalemberhez, akivel Bécsbe ment lakni. Egy évig éltek együtt, a fiatal férj azután otthagya és Olaszországba ment. Nagy nyomorba került és visszajött Debrecenbe. Gyermekét a szülészeti klinikán szülte meg és mivel nem tudta sem magát, sem gyermekét eltartani, elhatározta, hogy kiteszi egy kapu alá. Bizott abban, hogy a jószívű emberek a gyermeket felnevelik.

A bíróság az enyhítő körülmények figyelembe vételével Kökényessy Józsefnét, akinek karján ott sirt a gyermeke, hat heti fogházra ítélte. A büntetésből öt hetet a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vettek. Az ítélet jogerős.

Megtagadják a kérdésekre a feleletet és rendőrségi bántalmazással védekeznek a kommunista per vádlottjai

Budapest, október 18. A kommunisták bűnperének mai tárgyalásán az egyik vádlott, Papp Sándor, nem jelent meg. Ellene valószínűleg elfogatóparancsot bocsátanak ki. Szántó Zoltán több kérdésre vagy kitérő választ adott, vagy pedig megtagadta a vallomástételt. Szántó elmondta mégis, hogy Vági Istvánnal 1919-ben a vöröshadseregben ismerkedett meg.

Elnök: A harmadik internacionale független a moszkvai kormánytól?

— Igen.
Elnök: Hogy lehetséges az, hogy a szovjet, amely az úgynevezett kapitalista berendezkedési államokkal tárgyalásokat folytat, szerződéseket köt, ezek jogait a maga területén helyenkint biztosítja, ugyanakkor szabad mozgást enged a kapitalizmust támadó és megsemmisíteni akaró izgatásoknak.

— Ebben valóban van egy kis ellentmondás. A magyarázata azonban az, hogy a kommunisták arra a belátásra jutottak, hogy a kapitalizmus bizonyos nyugalmi állapotba jutott. Ezt az időt kell tehát felhasználni arra, hogy minél nagyobb tömegeket tudjunk a kommunista pártba beszervezni.

Vadász mellény, pullover, láb-szárvédő, angol harisnya

Márton Gyula és Fiánál
Főter 25.

Ezért foglalkozunk mostanában olyan látszólag jelentéktelen kérdésekkel, mint a munkabér és a munkaidő. Magyarország különösen hálás talaj, mert itt a munkásoknak lehetetlenül rossz helyzetük van.

Elnök: Figyelmeztetem, hogy tartózkodjék az ilyen izgató kijelentésektől.

— Csak a Balkán egy-egy államában nem tűrik meg a kommunista pártokat — replikázott Szántó.

Elnök: Ez sem igaz. Nemcsak a Balkánon nem tűrik meg, hanem tiltják Olaszországban, Svájcban és Norvégiában is.

A vádlott újból folytatni akarta propaganda előadását, mire az elnök erőlesen a helyére prancsolta, ami miatt a védő semmiségi panaszt jelentett be.

A következő vádlottak ugyan-csak megtagadják a vallomástételt és csak egyes jelentéktelen kérdésekre válaszolnak. Amikor megkérdik tőlük, hogy mi az oka annak, hogy amíg a rendőrségen részletes beismerő vallomást tettek és itt hallgatnak, azzal állnak elő, hogy a rendőrségen bántalmazták őket.

Az elnök sorban rendreutasítja őket kijelentéseik miatt. Az egyik vádlott, Szerényi Sándor famunkás elmondja, hogy *Landler Jenő* utasítására jött Magyarországra, hogy támogassa a kommunista mozgalmat. A többi vádlott, amint

egy fontos kérdést intéz hozzájuk az elnök, egyöntetűen megtagadják a vallomástételt.

Vági Istvánt hallgatták ki ezután, aki tagadta, hogy kommunista volna, majd az elnök a tárgyalás folytatását holnapra halasztotta.

A német bányásztrájk kiterjedt az egész barnaszén-medencére

Berlin, október 18. A sztrájk-helyzet a középnémet barnaszéniparban változatlan. A sztrájk most már valamennyi középnémet barnaszénbányára kiterjedt és ma reggel már azokban az üzemekben is megszüntették a munkát, ahol tegnap még dolgoztak. A sztrájk-bizottság újabb kiáltványt adott ki, amelyben ismételtén felhívja a munka megszüntetésére a bányászokat. Az újabb sztrájkparancsnak a bányászok már mindenütt eleget tettek.

Rendzavarásra eddig még sehol sem került sor, noha a sztrájkoló munkások természetesen minden lehetséges módon megkísérik, hogy távollartsák a bányáktól a munkára kész bányászokat.

A bányász-sztrájknak a vegyi iparra való kiterjedése most már nem fenyeget olyan nagy mértékben, mint tegnap. A Leuna-gyár, amely huszezerrel több munkást foglalkoztat, megadta a munkásoknak a követelt béremelést.

A villamos áramtelepek üzemében sem álltak be zavarok.

A sztrájk egyébként súlyos parlamenti következményekkel fenyeget. A szociáldemokratákon kívül most már a centrupárt és a kommunisták is interpellációt terjesztenek a birodalmi gyűlés elé. A centrupárt az interpellációban felszólítja a kormányt, hogy tegyen meg mindent a sztrájk haldéktalan megszüntetése és a bérkérdés kielégítő rendezése érdekében. A kommunisták ezzel szemben mindenáron kenyértörésre akarják vinni a dolgot és a munkügyi miniszter ellen bizalmatlansági indítványt terjesztenek elő.

UFDONSÁGAINK

angol
gyapjusal . . . 5⁵⁰

párisi
nyakkendő . . . 6⁵⁰

párisi
csokor nyakkendő . . 4⁵⁰

angol
pul-overek . . 21⁻

Áraink
jelentősen olcsók !!!

SPIRA és BEREGI
DEBRECEN, PIAC UCCA 47.
Főüzlet Budapest

Előörölték a vasutasok részesedési jutalékát

Budapest, okt. 18. A múlt évben kapta meg a magyar vasutasság a részesedési jutalékot, amelyet Kety Dénesnek, a MÁV volt elnöki igazgatójának azzal az indoklással sikerült kivívnia, hogy az Államvasutak jelentékeny bevételek többletét mutat fel s a vasutasok terhes és felelősségteljes szolgáltatásukért megérdemlik a részesedést. A részesedési jutalékot 12 százalékban állapították meg és két részletben fizették ki a vasutasoknak.

A részesedési jutalék nagy örömet kelteit annak idején a vasutasok körében és ennek a hatása érezhetővé vált a vasuti szolgálatban is. A részesedési jutalék azonban rövidéletű volt. Az idén karácsonykor már nem kapják meg, mert a kereskedelemügyi minisztérium megtagadta hozzájárulását a részesedési jutalék további folyósításához.

A kereskedelemügyi minisztérium elhatározását azzal indokolja, hogy a köztisztviselők fizetésjavítása amúgy is küszöbön áll és nem mehet abba bele, hogy a vasutasok kettős címen, fizetésjavítás és részesedési jutalék címen kapjanak illetménytöbbletet.

Értesülésünk szerint a kérdéssel a MÁV igazgatósága is foglalkozott és Samarjay Lajos elnöki igazgató előterjesztéssel fog élni a kereskedelemügyi miniszternél a vasutasok helyzetének javítása érdekében.

Új gépek a cukorrépa-termelésben

A mezőgazdasági kultúrnövények közül a cukorrépa egyike azoknak, melyek az ápolás és betakarítás során aránylag igen sok kézi munkát igényelnek. Különösen a betakarításra áll ez, melynél gyakran az őszi esős időjárás jelentékeny késedelmet és kárt okozhat a gazdának.

A betakarítás munkájának meggyorsítását és olcsóbbá tételét igyekezett Kwaysser Artur uradalmi intéző szolgálni, amikor cukorrépa aratógépet, továbbá cukorrépatisztító és fejező gépet szerkesztett. Találmányait a szabadalmazás után a tiszántúli mezőgazdasági kamarának mutatta be a feltaláló s miután a kamara műszaki és növénytermelési szakemberei azokat célszerűnek és már az előzetes vizsgálatok során is gazdaságosan használhatóknak találták, hétfőn nyilvános gépbemutatót rendezett velük a tiszántúli mezőgazdasági kamara a görög-szállási uradalomban.

A gépbemutatót a földművelésügyi miniszter képviselőjében Balogh Vilmos miniszteri titkár, a kamara képviselőjében Hank Olivér s-titkár és Erdély János gazd. akadémiái tanár, a kamara műszaki szakértője, a debreceni gazdasági akadémia növénytermelési

tanácsának képviselőjében Hauser János gazd. akad. tanár, továbbá Kauzsay Tibor és Orbán Ferenc gazdasági felügyelők és az uradalom részéről Witz Gyula jószágfelügyelő, valamint sok gyakorlati gazda vett részt.

A gépek zuhógo esőben végezték munkájukat, fennakadás nélkül. A cukorrépa aratógép teljesen és sértetlenül emelte ki a répatöveket a földből s a tisztító és fejező gép is elismerésre méltó munkát végzett.

A bemutatón észleltekről a tiszántúli mezőgazdasági kamara

Készül a közigazgatás reformjának tervezete

Az elmúlt napokban Debrecen város tanácsa fontos megbeszéléseket folytatott, amelyeknek tárgya a tervezett közigazgatási reform volt. A belügyminiszter ugyanis a tervezetet elküldte a törvényhatóságokhoz s többek közt Debrecen város tanácsához is, hogy vegye tárgyalás alá a tervezetet és tegye meg észrevételeit.

A tervezetet, amelynek egyik lényeges pontja az, hogy az új törvény megszűnteti a városi tanácsot s a tanácsnokok közvetlenül a polgármesternek referálnak s a polgármester viseli a felelősséget, ami valamilyen módon hasonló állapot

BÉKÉS LAJOS új üzletében

(PAIC U. 22, A DEBRECENI ELSŐ TAKARÉK PALOTÁJA)

Angol hosszú harisnya P 250 | Se'ymveleur kalap — P 28—
Skót pullover — — — P 22— | Oxfording — — — P 15—

Angolszövevből a legnemesebb hozzávalóval már 180P.-ért is készüli mértékutáni öltönyt

!!! Nézze meg a kirakatokat !!!

Alapítási év: 1895.

Távbeszélő: 304

részletes jegyzőkönyvet vett fel s annak adatait hivatalos lapjában, a Tiszántúli Gazdában közölni fogja.

Dolgos magyar kezek elől a munkát, magyar gyermekektől a kenyeret vette el a kegyetlen trianoni béke s tehetetlen szomszédunk parlagon, műveletlenül hevertet jó magyar földeket, nekünk legdrágább kincsünket. Maradhat ez így?

Rádió műsor

SZERDA:

Budapest (555.6). 9.30: Hírek, közgazdaság. 12: Pontos időjelzés, hírek, közgazdaság. 1: Időjárás- és vízállás-jelentés. 3: Hírek, közgazdaság, élelmiszerárak. 4: Ritoók Emma meséből olvas fel Ritoók Margit. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés, muzik műsora. 5: Közgazdaságtudományi előadás. 5.30: Szimfonikus zenekari hangverseny a Zeneművészeti Főiskola kupolaterméből. Vezényelt Unger Ernő karnagy, a Zeneművészeti főiskola tanára. Közreműködik: Lászlóffy Margit zongoraművész. Orosz-est. 1. Glazounov: Unnepi nyitány. (Az orgonaszólót Hadányi Antal játssza.) 2. Bimsky-Korsakov: Zongorahangverseny (Lászlóffy Margit). 3. Borodin: Amit Közép-Ázsia mesél. (Hangulatkép.) 4. Csajkovszky: Barcarola. 5. Liadow: Polonaise. 7: Rádióamatőrposta. 8: Előadás a Studióból. Szeretni (Aimer). Paul Gerald háromtelvonásos színműve, Szini Gyula fordításában. Rendezte Gyarmathy Sándor, a Studio rendezője. Személyek: Helén — Simonyi Mária; Henry — Somlai István; Challenge — Sarmássy Miklós. Bevezetőt mond: Gyarmathy Sándor. 10.30: Pontos időjelzés, hírek, közlemények, ügétőverseny eredmények. Utána: Ultrafon hangverseny.

Bécs (517.2 és 577, 7 és 14 Kw.) Graz (357.1, 12 Kw.) Innsbruck (294.1, 1.2 Kw.) Klagenfurt (272.7, 12 Kw.) 11: Délelőtti hangverseny. 4.15: Délelőtti hangverseny Donizetti, Mozart, Strauss, Stolz műveiből. 5.30: Gyermekmesék. 6.30: Bruno Wahl dr. mezőgazdasági előadása a madárvédelemről. 7: Olasz nyelvlecké kezdők részére. 7.30: Ing. Jos. Altmann előadása a motor működéséről. 8: Előzetes műsorjelentés. 8.30: Anton Amon felolvasása. 9.15: Johann Nestroy: Fröhre Verhálnisse című egyfelvonásos daljátékának közvetítése. Utána könnyű zene.

Berlin (483.9 és 566, 10 és 4.5 Kw.) 1.45: Harangjáték. 3.30: Előadás aszszonyoknak: A modern nőmozgalmak. 4: Blaschik: Utazás a Volgán. 4.30: Gyermekeknek. Kleist: Az eltörött korsó színjáték. 6.20: Winkl: Az étkezésről. 6.45: Reichenbach dr.: A matéria és a rádióaktivitás. 7.30: A charlettenburgi városi opera előadása. Jonny spielt auf. Ernst Prene. — Utána vidám zene.

— A sütő szakosztály e hó 20-án délután 5 órakor igen fontos ügyben szakosztályi ülést tart az ipartestület tanácstermében. A tárgy fontosságára való tekintettel teljes számban jelenjenek meg. Elnökség.

LENGYEL
FEST, MOS, TISZTIT
Csapó-utca 28.

Jogtudományi előadásokat rendez az Ügyvédszövetség debreceni osztálya

Kölcsy Sándor dr. beszámolója az ügyvédkongresszusról

Az Ügyvédszövetség debreceni osztálya tegnap az ügyvédi kamarában gyűlést tartott, melyen a vezetőség beszámolt az ügyvédkongresszus eredményeiről.

Dr. Kölcsy Sándor elnök szép és tartalmas beszédben foglalkozott az ügyvédség helyzetével és rámutatott az összetartás fontosságára. Az ügyvédek mindig a más bajával törődnek és nem érnek rá saját ügyeikkel foglalkozni. A magyar társadalom egyik legfontosabb közjogi pillére a magyar ügyvédség, annyi nemes tradíció őrzője, a jogfolytonosság eleven ereje él benne. A súlyos viszonyok közt is megőrizte az ügyvédség azt a magasabb etikai felfogást, mely oly széppé teszi a lelkiismeretes ügyvéd hivatását. A balatoni vándorgyűlés megmutatta, mennyi értékes gondolatot, ideát tud termelni az ügyvédség. Örömet fejezi ki, hogy a sajnós, csekély számú debreceni ügyvéd, aki a kongresszus munkálataiban résztvett, értékes munkát tett ki. Dr. Magyar Simon és dr. Kuthi Sándor előadói voltak a kongresszusnak és a vezetőség neki gratulált alapos előterjesztéseikhez. Kéri a kartársakat, hogy jöjjenek minél gyakrabban össze és testvéri egyetértésben dolgozzanak a köztért.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után dr. Kuthi Sándor főtitkár számolt be a kongresszus eredményeiről, a kifogástalan rendezésről, az elfogadott javaslatokról. Dr. Rusz Sánta István, dr. Szűcs Géza, dr. Titz János, dr. Freund Jenő hozzászólásai után a gyűlés kimondta, hogy ügyvédi összejöveteleket tart, melyek rendezését maga dr. Kölcsy Sándor vállalta magára. A szövetségnek

számos bel- és külföldi jogi folyóirat jár, melyet a tagok a kamarai helyiségében elolvashatnak. Elhatározták jogtudományi előadások rendezését. A gyűlés köszönetet szavazott dr. Kőrössi Kálmán kamarai elnöknek a kongresszus rendelkezésére bocsátott értékes elaborátumáért és dr. Király Ferenc központi titkárnak a kongresszus kifogástalan megrendezéséért.

Magoss György dr. polgármester, aki a múlt héten elutazott Budapestre, a tervezet ügyében tárgyal a belügyminisztériumban is. Ugyancsak Budapestre utazik Pákozdy Sándor alispán és Hadházy Zsigmond dr. főispán is, aki részt vesz az összehívott főispáni értekezleten, amely szintén a közigazgatási reformot fogja tárgyalni.

MI van a trianoni határon túl?
A tiszántúli mezőgazdasági kamara Mátészalkán tartott légvezetési értekezletén dr. Rácz Lajos gazdasági főtanácsos, kamarai igazgató fényképfelvétel-sorozatot mutatott be, amelyeket a trianoni határ által elszakított, román uralom alá juttatott területen fényképezett.

A felvételek a grói Károlyi Gyula felbontási uradalmából elszakított, azelőtt göcekével művelt, magas termésátlagot adó 1300 katasztrális hold területéről készültek és embermagasságnyi gyomoktól, dudvaktól felvert, műveltségben elvadult földeket ábrázolnak. Ugyanekkor az uradalom többi, ideát maradt teljesen hasonló minőségű, földjein most is mintagazdaságnak beillő, virágzó mezőgazdasági kultúra van.

E fényképek teljes meztelenségükben tárják elő a trianoni határon túli állapotokat s meglöbbenve kell kérdeznünk, hogy miért kellett hát igazságtalanul elvenni a magyar földet, amelyet nem is miveltek meg soha azóta azok a regátlból hozott oláhok és tiszviselők, kiknek kiosztották.

Gyászféketőt és minden színt fest **WACHA!**

RAMMINGER hölgyfodrász
Szent Anna ucca 12. Telefon 15-37
PARÓKAKÉSZÍTŐ
Aranyárammal készíttetve.

HIREK

Halló Vicenik,

itt egy néző beszél, aki végighinlódta a vasárnapi mérkőzést. Halló Vicenik, én most azért beszélek önhez utólagosan, mert vasárnap nem szoltam egy szót se, nem tudtam megmukkanni a dühtől, mint három ezer nézőtársam, akik legalább dühöngésben kiélheték mérhetetlen és jogos bosszúságukat. Halló Vicenik, ott kint a pályán torkomon ahadt a szó és most utólag örülök is ennek, mert így legalább alkalmam van két nap távlatából elgondolkozni a vasárnap délutáni botrányon, amelynek ön volt a karmestere. Épen ezért finomabb formában fejthetem ki a véleményemet az ügyről, nem úgy, mint az a három ezer néző, akiket a legobjektivebb alapon sem tudok elítélni azért, mert ordítottak, szikozódta és az ökleiket rázták ön felé.

Halló Vicenik, ha esetleg nem tudná, hát vegye tudomásul, hogy a debreceni futballközönség kivételesen igazságos és higgadt is tud lenni, ha a Bocskayról van szó. A debreceni közönség sohasem haragszik azért a bíróra, ha a Bocskay korrekciós körülmények között nyer vagy veszít. En már azt is hallottam például, hogy a debreceni közönség a saját csapatát is kifütyülte, ha a csapat formáján alul játszott, de az is előfordult, hogy a Bocskaynak egynemely játékost külön, személy szerint megdorgálta a közönség, ha feltűnő durvasággal próbálta játéknak hiányosságait pótolni. Az a közönség tehát, amely a honi csapattal szemben ennyire mértéktartó, elvárhatja, hogy az ellencsapat és a bíró is objektív és igazságos legyen, ha a Bocskayról vagy a Bocskay közönségéről van szó.

Halló Vicenik, tudja-e azt, hogy Debrecenben már gyakran kikapott a Bocskay anélkül, hogy a mérkőzést vezető bíró ellen akár csak egyetlen hang is elhangzott volna? De csodálatosképpen, valahányszor épen önt küldte ki a bírótestület Debrecenbe, minden alkalommal botrány tört ki. Öszintén szólva nem is értjük a bírótestületet, hogy miért küldte vajjon vasárnap önt harmadszorra is Debrecenbe, amikor a multkor két esetből nyilvánvaló, hogy ön Debrecenben nem tud bíraskodni. Épen a bírói presztizs érdekében kellett volna a bírótestületnek eltekinteni az ön delegálásától, mert egy olyan bíró, aki egy év alatt két ízben vezet botrányosan egy mérkőzést ugyanabban a városban, arról bizonyosra vehető, hogy a harmadik mérkőzésen való szereplését sem kíséri áldás.

Halló Vicenik, önnek sikerült vasárnap felkorbácsolni a debreceni közönség szenvedélyeit és amikor ünnepélyesen leszögeztem, hogy a debreceni közönség sajnálatos módon viselkedett, nem hallgatom el azt sem, hogy ezért a sajnálatos módon való viselkedésért teljes egészében ön felelős. Vasárnap ön már harmadszor bíraskodott Debrecenben és három szereplés után kétségkívül meg lehet állapítani, hogy ön vagy nagyon rossz bíró, vagy Debrecennel szemben rosszul lát. Nem lehet véletlenség az, hogy mindhárom esetben, amikor ön bíraskodott, ismétlem, bírói tudatlanságból, vagy merő rosszul látásból olyan előnyökhöz jut-

tatta az ellencsapatot, amely teljesen irreálisra tette a játék és az eredmény komolyságát. A közönség bármennyire tisztelettel viselkedik a bírótestület és annak tagjai iránt, nem nézheti összetett kézzel és csukott szájjal azt a lehetetlen bíraskodást, amelyet ön utólagosként gyakorolt Debrecenben.

Halló Vicenik, még annyit mondok, hogy vagy javuljon meg, vagy vonuljon nyugalomba, de semmiesetre sem jöjjön többé Debrecenbe. Ez nemcsak az ön érdeke, hanem a teljes magyar futballbírói karé.

ORDAS.

— **Marton Géza a debreceni egyetem római jogi professzora.** A kormányzó a debreceni tudományegyetemen megüresedett római jog tanszékére dr. Marton Gézát, ugyanezen az egyetemen a kereskedelmi és váltójogi tanszék ny. r. tanára kinevezte.

— **Elkészült a newyorki Kossuth-szobor.** A jövő év tavaszán, valószínűleg március 15-én leplezik le Newyorkban Kossuth Lajos szobrát, amelyet Berko D. Géza, az Amerikai Magyar Népszava szerkesztőjének agilitása teremtett meg. A szobor már egy öntőműhelyben van s még ebben a hónapban hajóra rakják, hogy Newyorkba szállítsák Horvay János mesterművét. Ott künn Amerikában pedig még egyre folyik a gyűjtés, szaporodnak a dollárok egyesével, párosával, hogy a szükséges tőke rendelkezésre álljon. A gyűjtő-mozgalom egyik érdekcsalója Galambos A. dr. aki maga is jó példával jár elől. Ez az orvos ahig öt éve került ki Budapestről, ahol Korányi Sándor dr. egyetemi tanár asszisztense volt, s egyetemi magántanári képesítése egyetlen szavazattal hiúsult meg. Azonnal elutazott s ma Newyork egyik legkeresettebb orvosa. Van egy értékes orvosi munkája is, a háború járványos betegségeiről, amely minden nyelvre le van fordítva.

— **Jön! Eugen Sue világhírű regénye: A bolygó zsidó.**

— **Felmentették a gondatlanságból okozott emberölés vádjá alól.** Csikós Imre hajduböszörményi gazdálkodó két lovas szekerevel haladt az év elején a hajduböszörményi tanyák közt. A szekéren ült özv. Fodor Mihályné is. Csikós lovai egy magánjáró cseplőgéptől megvadultak és a szekeret az árokba fordították. A szekéren ülő Fodorné olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy egy hét múlva belehalt. Csikós ellen gondatlanságból okozott emberölés vétsége címén indult meg az eljárás. A debreceni törvényszék kedden délelőtt vonta felelősségre Csikós Imrét. A tárgyaláson nem sikerült tisztáni a felelősség kérdését és az ügyész eljettette a vádat. A törvényszék így az eljárást megszüntette.

— **Jön! Az évad egyik legremekebb filmalkotása: A vérpad szentje.**

— **Autószerencsétlenség Vidusztán.** A vidi-pusztai állomás közelében egy Fiat-kocsi az országot mellett lévő árokba fordult. Az autón a Kondi és Heller gépgyár ügynöke ült, akinek a lába eltört. A sofför szerint a szerencsétlenséget az okozta, hogy egy debreceni autó nem tért le az országot közepéről és így kénytelenek voltak a csuszós árokszélen haladni.

— **Eljegyzés.** Kardos Rózsa szigorló orvost eljegyezte dr. Grósz András orvos.

— **Levine hazaérkezett Newyorkba.** Newyorból jelentik: Oceáni luxushajón, nem a Miss Columbián tért vissza Newyorkba Charles Levine, mert repülőgépe alaposan meg van rongálva s egészen újjá kell építeni. Megérkezésekor Levine azt mondta a hírlapíróknak, hogy a jövő tavasszal újból át fog kelni az óceánon Európába, még pedig a Miss Columbián. Az ünnepi fogadtatásnak volt egy kínos részlete is. Megjelent ugyanis a hajóhidnál egy bírósági végrehajtó és Levinének egy régi tartozása miatt foglalásra szóló végzést nyújtott át.

— **Jön! Az évad egyik legremekebb filmalkotása: A vérpad szentje.**

— **A lakodalom szomorú vége.** Balogh József körösszakáli legény az év elején lakodalomban volt és mikor a vcsorának vége volt, a korcsmába akart menni tovább inni. A korcsma azonban már be volt zárva. A részeg legény betörte az ajtót és bort követelt. A korcsmáros fejszével verte ki a korcsmából és feljelentette magánlaksértésért. A debreceni törvényszék kedden a legényt nyolc napi fogházra ítélte magánlaksértés vétségéért. Az ítélet jogerős.

— **Felakasztotta magát egy buskomor gazdálkodó.** A zsákai csendőrök jelentette az ügyészségnek, hogy Szücs János 58 éves nagyoroszi gazdálkodó felakasztotta magát és meghalt. A vizsgálat szerint Szücs János buskomorságba esett. Valószínű, hogy emiatt lett öngyilkossá. Szücs János eltemetéséhez a debreceni ügyészség a temetési engedélyt megadta.

— **Jön! Eugen Sue világhírű regénye: A bolygó zsidó.**

— **Baromfi kiállítás Szegeden.** Az Országos Baromfitenyésztési Tanács a folyó évi Országos Baromfikiállítás rendezésével a Szegedvidéki Baromfi-, Galamb- és Házinyultenyésztők Egyesületét bizta meg. Az egyesület e kiállítást szücsárúk, vadászati, bor és paprika osztályokkal kibővítve december hó 3. 4 és 5-én tartja meg Szegeden. Érdeklődőknek bármily tekintetben válaszbélyeg ellenében Habász Vilmos kiállítási titkár, Szeged, Honvéd-ter 5. I. em. szívesen ad felvilágosítást. Benezések november 20-ig ugyanezen címre küldendők.

— **Jön! Az évad egyik legremekebb filmalkotása: A vérpad szentje.**

— **Egy évre felemelte a tábla László László büntetését.** Budapestről jelentik: Annakidején nagy feltűnést keltett László László ligeti hipnotizőr leleplezése, aki öngyilkosságba kergetett egy fiatal leányt. A libazsiros vattás álhipnotizőrt a törvényszék elítélte, büntetését ma tárgyalta a tábla Kállaytanácsa, László László és egy Knizs Elvira nevű leány jó barátságban éltek, míg egyszer arra a furcsa elhatározásra jutottak, hogy együtt öngyilkosok lesznek. A hipnotizőr azt kívánta a leánytól, hogy löjje őt agyon, azután végezzen magával, mert neki nincs ereje a revolvert elsűtni. Így is történt. A hipnotizőr piros tentával odarajzolta a leány mellére a célpontot, azután Knizs Elvira kezébe vette a revolvert. A leány meghalt, a hipnotizőr pedig súlyosan megsebesült. A törvényszék a hipnotizőrt öngyilkosságban való

részesség miatt négyhónapi fogházra ítélte. A tábla felemelte ezt a büntetést és László Lászlót egyévi fogházzal sújtotta.

— **Jön! Eugen Sue világhírű regénye: A bolygó zsidó.**

— **Analfabéta tanfolyam.** Debrecen sz. kir. város iskolán kívüli népművelési bizottsága az analfabéták részére e tél folyamán is rendez teljesen ingyenes tanfolyamot. — Nemcsak felebaráti kötelességet teljesít, de magasztos nemzeti érdekeket szolgál mindenki, ki analfabéta ismerését jelentkezésre buzdítja, vagy utbaigazításával, tanácsával ebbeli törekvéseiben segíti. E tanfolyamok időtartama körülbelül három hónap, mely idő alatt a számolás legelőnyösebb ismereteit is tanítani fogják. Jelentkezni, vagy jelentést tenni lehet a kir. tanfelügyelőségnek. Széchenyi ucca 20. szám alatt, vagy a bizottság titkári hivatalában, Miklós ucca 23. szám alatt. Személyes jelentkezés ez utóbbi helyen mindennap délelőtt 11—12 óra között.

Figyelmeztetjük

t. vevőközönségünket, hogy a közkedvelt világhírű és legelsőrangú anyagu és illatosításu

Orient rózsa és Kárpáti ibolya

pipere-szappanaink külső esomagolását és jellegzetes crepe papírossal borított dobozát

utánozzák!

Addig is, míg a megindított eljárás befejezést nyer, felhívjuk b. figyelmét arra, hogy

csak azon szappanok a mi készítményeink, amelyeknek úgy a külső sima borítópapírosán, mint a belső crepepapírossal borított dobozain a következő felírás van:

„Csakis a KLEIN-féle Rose d'Orient

illetve

Violette des Carpathes pipereszappan a valódi“

Egyben közöljük, hogy a megnyilvánult óhajnak eleget teendő, forgalomba hoztuk ismét a háború előtti időben rendkívül közkedveltségnek örvendő

Orient rózsa arcápoló-krémet

és

Kárpáti ibolya arcápoló-krémet

száraz minőségben nappali használatra és zsiros minőségben éjszakai használatra.

E krémek kitűnő anyaguknál és kellemes illatuknál fogva az arc bőr ápolására és szépítésére felmulthatatlan szolgálato tesznek.

Kapható minden szalüzletben!

KLEIN ÉS FIA

finom pipereszappan és illatszergyár rt.
kir. udv. szállító.
József főherceg öfensége udv. szállítója.
Budapest. VI., Dob ucca 11—13.

— Összetört autó — súlyosan sebesült soffőr. Kedden délután Berettyóújfalui határában a berettyóújfalui Központi-szálló autója az árokba fordult. A soffőr odabordatást szenvedett és a fején is súlyosan megsérült. A szerencsétlenséget az idézte elő, hogy a sárosuton az autó nekirohant egy fának és a tengelye eltört.

— Halálozások. Az áll. anyakönyvi hivatalban a következő halálozásokat jelentették be: Dudics Józsefné 21 éves, Veres Lajos leánya Pirooska, 1 napos, Kátai Ferencné 50 éves, Bereczki Ferencné 22 éves, Rózsa Bálintné 78 éves Kovács József 44 éves.

— A Debreceni Szemle a városi támogatás felemelését kéri. A Debreceni Szemle szerkesztő-kiadói azt kérték most a városi tanácstól, hogy a már megszavazott támogatást 5000 pengőre emelje föl, és ezt ne készpénzben adja meg, hanem a városi nyomdánál természetben, a lap előállítás költségeiben. A városi tanács kimondta, hogy ez így nem teljesíthető, mert így nem lehet a támogatást a költségvetésbe beállítani, hanem úgy határozott, hogy a polgármester ezt a kérdést a városi nyomdával a szabályok betartása mellett elintézi. Azt is kérték a szerkesztő-kiadók, hogy három évre előre adja meg a város ezt a támogatást. A városi tanács kimondta, hogy e kérést nem teljesíti, hanem azt a közgyűlés elé viszi.

— Orvosi hír. Dr. Fischer Arthur hosszabb távollét után hazaérkezett s rendeléseit Csapó ucca 54. sz. alatt újból megkezdte.

— Személyautóüvarozás, kényelmes kocsi olcsó árban rendelkezhetők. Rákóczi ucca 33. Telefon: 15-77.

— A BORSSZEM JANKÓ HAVI ELŐFIZETÉSI ÁRA A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG ELŐFIZETŐI RÉSZÉRE 75 FILLÉR. EZZEL AZ 50%-OS PÁRATLAN KEDVEZMÉNNYEL ELŐFIZETNI KIZÁRÓLAG A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG KIADÓHIVATALÁBAN LEHET!

— Uj szücsüzem, szörmeraktár. A legjobb és a legszebb szücsmunkák olcsón készülnek, kiváló figyelemmel. Végh szücs, Cegléd ucca 16.

SZÍNHÁZ

MŰSOR.
CSÜTÖRTÖK délután: **Csalódások**. Vigjáték. Ifjusági előadás. Este: **Cirkuszhercegnő**. Bérlet-szünet.
PÉNTEK: **Cigánybáró**. Operett. B) bérlet.

A színházi iroda hírei:
Ma, szerdán C) bérletben utoljára: **Oroszország**. Alfred Neumann világhírű szenzációs drámája. 8 képben. A IV. kép után szünet.

Oroszország — pazar előadásában még csak ma gyönyörködhetünk!

Holnap, csütörtökön este fél 8 órakor A) bérletben: **Cirkuszhercegnő**. Horváth Nusi vendégfellépte!

Ifjusági előadás. Holnap, csütörtökön délután 3 órakor megismétli a prózai együttes Kisfaludy Károly bűbájos klasszikus vigjátékát, a **Csalódásokat**, melynek minden egyes jelenetét, mulattató helyzetét tapsorkánok szakították félbe a mult előadásán, mely alkalommal zsufoolt ház lelkes közönsége honorálta a szereplők és a kitűnő öszjáték kiváló teljesítményét. Bárdi Teréz, az új naíva, Halasi Mariska, Turbók Rózsi, Szahmáry Margit, a férfiak közül pedig Forgács Sándor, László Gyula, Rajz Ferenc, Mihályi Ernő szenzációs alakításokat mutatnak be.

Csalódások holnap délutáni előadására felnöttek olcsó áron válthatnak jegyet délután 4-6 óráig a színházi irodában!

Horváth Nusi, a debreceniek volt kedvence primadonnája holnap este lép fel a **Cirkuszhercegnő** női főszerepében. Erre a hirre tömegesen rohanták meg a színházi pénztárt, már csak azért is, mert az előadást rendes helyárrakkal tartják meg.

Jegyekről ajánlatos idejekorán gondoskodni!

K. Voith Ilona pénteken a **Cigánybáró** Salfiját, szombaton pedig a **Carmen** címszerepét játssza.

Halmos János, a budapesti Városi Színház művésze pénteken a

Cigánybáró címszerepét, szombaton pedig a **Carmen** Don-Jose-ját énekl. Jegyelőjegyzés.

Előkészületben: **Rip van Winkle**, Bihari Sándor, Timár Ila felléptével és **Tolvaj**, Bernstein világhírű izgalmas drámája.

Kisértek. Ibsen dráma legközelebb szerepel a Csokonai-színház játérendjén!

MOZGÓSZÍNHÁZAK:

Szerda, csütörtök:
VIGSZÍNHÁZ: Reginald Denny esete Marion Nixonnal. Jaj doktor

ur! Vigjáték 6 felvonásban. — Nyugat bajnoka, regény egy löverseny-ről 6 felvonásban. A főszerepben: Hoot Gibson.

URANIA: Kizárólag csak felnötteknek! Ilyenek vagytok! (A mai férfiak), regény a mai társadalmi életről 7 felvonásban. A főszerepben Lowel Shermann. — Tolsztoj Leó világhírű regénye filmen. A Kreutzer-szonáta, orosz társadalmi dráma 7 felvonásban.

METEORBAN csütörtökön: Csak felnötteknek! Hazudnak a lángok, dráma 8 felvonásban, Henny Portenel és Keserü mézeshetek, kitűnő vigjáték. Előadások 6 és 8 órakor.

S P O R T

Hamis beállítás a Bocskay-Sabaria mérkőzésről

Óvást, a debreceni pálya bezárását és egyéb igazságtalan retorziót követelnek Vicenik és társai

A vasárnapi mérkőzés izgalmai a bíró kettős sipjelzésével még nem ültek el és mint a Bocskay „objektív” kedvenc sajtó-organumában, a Nemzeti Sportban olvassuk, a zöld asztalnál próbálkoznak az érdekeltek elérni azt, amit a zöld gyepen nem sikerült megcsinálni. Ha már a pályán nem sikerült legyőzni a Sabariának és a legrátságosabb magyar bírónak a Bocskayt, hát tovább próbálkoznak a zöld asztalnál és az első rakerákat már el is eresztették az egyik fővárosi sportlapban. Érthetetlen előttünk, hogyan tudnak komolyan nevezett sportemberek megtörtént tényként állítani olyan dolgokat, amelyeknek hazug és rosszindulatu voltára háromezer tanu van.

Azt mesélik a Sabaria játékosai — a nevezett sportlap szerint — hogy már a pályaravonuláskor apró kavicsokkal és almákkal dobálták őket. Ezzel szemben a való tényállás az, hogy Debrecenben még sohasem fogadtak idegen csapatot olyan dörgő tapsorkánnal, mint éppen a Sabaria játékosait. Az sem áll, hogy mérkőzés közben olyan fenyegető volt a hangulat, hogy reális játékról szó sem lehetett volna. A közönség zajongott ugyan a bíró ellen, de mi volt ez a láрма a pesti pályákon szokásos üvöltésekhez képest. A pályán levő 25 ember különben teljes biztonságban érezhette magát, mert a DVSC pályán olyan ketrecet készítettek a közönség elkülönítésére, hogy azon átjutni szinte lehetetlennek látszik.

A bírák testületében Vicenik referálta a debreceni mérkőzést és a lengyobb felháborodással tárgyalták az „atrocitásokat”. Vicenik természetesen csak azt mesélte el, amit a közönség csinált, de hogy ő mit művelt 90 perc alatt, arról bizonyára bölcsen hallgatott. E sorok írója a Sabaria vezetőségének páholya mellett ült a mérkőzés alatt és alkalma volt hallani az előnybe részesített fél véleményét is a bíróról. A szombathelyi vezetőség véleménye ugyanaz volt, mint a debreceni közönségé és minden tárgyilagos nézőé. Azt mondta a Sabaria elnökének bájos felesége — „Azt csinálja most Vicenik a Bocskayval, amit a Sabariával csinált a tavaszi Ferencváros elleni mérkőzésen. Mi már ismerjük Viceniket.”

Hogy a Sabaria játékosai nem akarták felvenni a döntetlenért járó prémiumot, ez önértetes gesztus, de teljesen érthető, mert ezért a mérkőzésért csak a Bocskay játékosainak jár prémium. Ha a Sabaria játékosai lett volna egy kis tárgyilagosság, akkor felvették volna a prémiumot és elküldték volna a debreceni bajtársaknak. Ez lett volna az igazi nemes gesztus.

Óvás, a Bocskay pályaválasztási jogának felfüggesztése és a többi beígért retorziók nem egyebek, mint eterített oroszlan utolsó rugkapalásai, de ettől nem kell félni, mert már nem veszélyes.

Arra vonatkozólag egyébként, hogy a bíró s a debreceni közönség miként viselkedtek a mérkőzés alatt nemcsak tárgyilagos debreceni, hanem pesti tanu is akad. Pánczél Lajos, az Ujság budapesti lap munkatársa Debrecenbe jött a Bocskay-Sabaria mérkőzésre. Az Ujságban megjelent cikkéből illezzük a következőket:

... Ebben a félidőben Deltre-cennek három olyan helyzete van, amely megérdemelné a gölt. Először a jobbszélső Markos támad szépen, de beadását Nagy kézzel üti le, azután Vinczét, a debreceniek pompás fiatal csatárát, a félidő végén pedig a kitoró Seident lökik fel a tizenhatos vonalon belül. A bíró — Vicenik Ede — egyik szabálytalanságát sem torolja meg, pedig mindhárom helyzet iskolapéldája a tizenegyesnek...

... A félidőben a kivonuló bírót olyan pfujolás kíséri, hogy csak úgy zeng a tribün, de kijut a tüntetésből néhány szombathelyi játékosnak is. A hangulat olyan izgatott, mint csak kevés mérkőzésen volt. Izgatott csoportok verődnek össze és mind-egyikéből a bíró neve hallatszik ki, de nem a leghizelgőbb jelzők kíséretében. A szombathelyiek tudását elismerik, néhány játékos nagyon tetszik, a debreceni közönség meglepően objektív és mindenki aláírja, hogy ebben a félidőben a Sabaria jobb volt, szebben játszott és meg is érdemelte az egy gól elönyt.

Debreceni amatőrijátékosokat akar a Bocskay szerződteni és igen előrehadott tárgyalásban áll Fejérel és Kántorral, a DTE illetve a DVSC főerősségével. A szer-

Asszonyom!

Kisérelje meg és mosson

Persil

önműködő mosószerre!

Szappan, kefe és dörzsölés nélkül, tüzelő és munka megtakarításával havonta tetemes összeget takarít meg.

zódetés legnagyobb akadály, hogy mindkét játékos az olimpiai keret tagja és így ha közben feloldás nem történik, az olimpiázig nem lehetnek profivá. De ha még ez az akadály nem lenne, az amatőr egyesületek sem hajlandók szezon közben önszántukból csapatukat meggyengíteni és nem fogják kiadni a nevezett játékosokat.

KÖZGAZDASÁG

Szilárd a gabonaüzlet

Határidőüzlet előfordult kötése:
Buza: Október 30.32, 34, 36, zárlat: 30.36—38. Március 32.36, 38, 40, 44, 48, 52, 46, 50, zárlat: 32.48—50. Május 32.82, 84, 88, zárlat: 32.86—88. Rozs: Október 29.34 38, zárlat: 29.32—36. Március 30.38, 40, 42, 48, 50, 46, 52, zárlat: 30.50—52. Tengeri: Május 25.00, 02, 06, 02, zárlat: 20.02—04.

Készruüzlet hivatalos árjegyzései:
Buza: tiszai 77 kg 30.25—45, 78 kg 30.65—85, 79 kg 30.90—31.00, 80 kg 30.95—31.00, felsőtiszai 77 kg 30.15—40, 78 kg 30.50—70, 79 kg 30.75—90, 80 kg 30.90—31.00, fejemgyei 77 kg 30.15—35, 78 kg 30.40—60, 79 kg 30.50—80, 80 kg 30.75—90, dunántuli 77 kg 30.15—30, 78 kg 30.30—55, 79 kg 30.55—75, 80 kg 30.70—80, pestgyei 77 kg 30.15—30.35, 78 kg 30.40—60, 79 kg 30.60—80, 80 kg 30.70—85. Pestvidéki rozs 28.75—90, takarmányárpa 25.25—75, felsőmagyarországi sörárpa 27—31.00, köles 23—24.00, tengeri 24.50 75, zab 23.25—75, repce 46—48.00, korpá 17—17.50, lucernamag 180—190, lóheremag 170—190.

Valutaárftolyamok: Angol font 27.82—27.98, Belga frank 79.50—79.80, Cseh korona 16.88—16.96, Dán korona 152.90—153.50, Dinár 10.00—10.08, Dollár 568.80—571.20 Francia frank 22.40—22.60, Hollandi forint 229.45—230.45, Lengyel zloty 63.65—64.65, Lei 3.56—3.62, Lira 31.45—31.65, Német márka 136.25—136.75, Osztrák schilling 80.45—80.85, Norvég korona 150.25—150.85, Svájci frank 110.05—110.45, Svéd korona 153.70—154.30.

Ferencvárosi sertés vásár. Maradvány 1222, felhajtás 272, cladattott 132, könnyű 152—56, nehéz 172—175.

A debreceniek találkozóhelye
Budapest legelsőrendű, modern családi szállója az
István Király szálloda
VI., Podmaniczky-utca 8.
Méréselt árak, figyelmes kiszolgálás, modern berendezés, központi fűtés, melegvízszolgáltatás, lift.
A Nyugati pályaudvar közelében.

Most szerezze be
tűzifáját és szénét
Békési és Löw
cégnél, mert most legjobb a minőség, legolcsóbb az ár. Eladás kicsiben és nagyban. — Telep: Homokkert, „Hungária” malom mellett. Bánffy-u. 4. Telefon: 9—45!

Tölgyoszlopok
2 métertől 3-5 méterig, kapufél-fának, lépcsőnek kitűnően alkalmas, jutányosan beszerezhető
Ispotály ucca 3/b.
Bartha fatelepen

Schiffer József
üvegszolda és tükörgyártási telepe
Csapó ucca 19.

Épület- és butorvasalások,ournérok
BÉSZLER LAJOS-nál Széchenyi ucca 2

Prima száraz, bükk és tölgy
tűzifa
hasábosan vagy felaprítva
Porosz kőszén, bányá koks telepen vagy hazaszállítva legolcsóbb a
Faforgalmi Részvénytársaságnál
Vágott fát leplombált zárt kocsiban szállítunk
Telefon 156. Salétrom ucca 5.

Mindennemű villamossági cikkek csillárok nagy választékban
Legujabb külföldi rádióújdonszágok megérkeztek!
A budapesti Bartha és Tsa rádiós cég lerakata.
Tekintse meg kirakatomat!!
SIMON JENŐ
József kir. herceg ucca 3. Bika-fürdő bejárata mellett. Tel. fon 13 22.

Babikabátok, gyermekruhák, Babiruhák, gyermekkabátok
gyönyörű kivitelben feltűnő olcsón a
GYERMEKDIVATHÁZ
VÁROSHÁZ ÉPÜLET, FŐKAPU MELLETT

Most jelent meg!
A
FORSYTE SAGA
JOHN GALSWORTHY
legujabb szenzációs regénye
A három hatalmas kötet füzve 1220 oldal terjedelemben ára tokban — Pengő 18.—

Gazdag, előkelő londoni polgárok, kitűnő üzletemberek, a nagy vagyron szerzői és megtartói, akik az üzletért és társadalmi pozícióért eldobják az élet boldogságát, a szépséget és a szerelmet. A nyomukba lépő új nemzedék, mely fel lázad az apák sivársága ellen, s új, szebb utakon keresi a jobb és szebb élet feltételeit. A modern középosztály tükrében az egész modern társadalom mesteri képe, a modern regényírás legnagyobb világsikere.

A XX-ik század hatalmas regénye ez a munka!
A mai társadalom erkölcsi egy család történetében!!!!

Kapható
Hegedűs és Sándor r. t. könyvkereskedésében
Telefon 54.

APRÓ HIRDETÉSEK.

VÉTEL
Tüzmentes, használt vaskazettát megvételre keres Spira és Beregi, Piac ucca 47. 446

ELADÁS

ELADÓ INGATLANOK:
Piac uccán 2 emeletes bérház 30.000.— pengő bérjövdelemmel.
Miklós, Arany János, József kir. herceg, Varga, Bethlen, Vörösmarthy, Nap, Méliusz tér uccákon többrendbeli családi ház, beköltözhető lakásokkal.
Simonyi, Andrassy, Komlóssy uton többrendbeli villa beköltözhető lakásokkal.

Átadó bérletek:
Debrecen város alatt 200 hold. Debrecen város határában 110 hold.

Eladó földek:
Szabolcsban 700 hold szeszgyárral.

Hajduban 200—360 hold uri lakal.
Ondódon 10 hold.
Debrecenben 40 hold beköltözhető urilakkal.

Átadó lakások:
Központban többrendbeli modern 5 szobás lakások.
Komlóssy uton különálló villa.
Homokkertenben 1 szobás, konyhas lakás.

Kizárólagos megbízott:
GÖTSCH SANDOR
kölesönközvetítő és OFB. ingatlanforgalmi irodája.
Debrecen, Piac ucca 44., emelet.

A Hortobágy Mészalom RT.
Böszörményi ut 1. sz. alatti telepen évtizedek óta fenálló lisztüzletben az általánosan elismert jóminőségű liszt, korpá, tengeri, árpa és darák változatlanul állandóan kaphatók. Telefon megrendeleseket bármilyen kis tételben is házhoz szállítunk. Telefon 179.

Tűzifa
vágott P 3.20, szalon porosz-szén legolcsóbban kapható Grünfeldnél, Csapó ucca 16. Telefon 982. 1278

Király kávéi
mégis a legjobbak, aromás, zamatos, a vevő előtt pörkölve, meleg állapotban kapható. Degeföld tér 11. sz. 1527

Bőröndöt,
retikült csak a készítőnél vegyen. Fuerman bőröndösmester, Piac u. 44. 1562

Hócipőt,
sárcipőt tökéletesen csak az Orbán gummiüzem javít. Piac u. 9. 1563

Tűzifa,
bükk és tölgyhasáb, vágontételekben, termelési árban kapható Pollák Zsigmondnál, Debrecen. 1397

Babi kabátokat,
bubi ruháskákat, iskolaruhákat, fehér himzéseket olcsón vállalok részletre is. Kézimunka-, Gyermekdivat Szalon, Arany János u. 16. Telefon 10—12. 1334

Urihölgyek figyelmébe!
A legujabb minták előrajzolásához megérkeztek. Gyapjufonalakban nagy választék. Szilágyi, Széchenyi u. 1. 1485

RÉZÜSTÖK RÉSZLETFIZETÉSRE
13. Mándokinál, Arany János ucca 13. 284

Hencserek.
diványok, matracok készen kap-
hatók Glattstein kárpitos mester-
nél, Püspöki palota (bent az ud-
varban). 1332

JÓMINŐSÉGÜ
csertéglá és cserép kapható a
Tóth és Sebestyén rt. kishegyési-
úti téglagyárából. Eladása Simonffy
ucca 1/a. II. emelet. Telefon 6-10.
955

SIRKÖVEK
műkőből, természetből olcsón kap-
hatók a Debreceni Műkőgyárnál.
Füred ucca 2. 388

Modellkalapok
nagy választékban: alakítások ju-
tányos árban. Fülöp Etta nőikalap
szalon, Péterfia 14. 339

Tekintse meg!
Nagy vasúzet kályha, tüzhely,
cső, edény kirakatát. Csapó uccai
kanyarodó. 1482

Denaturáltszesz,
kartellen kívüli árban kapható —
Pollák Zsigmondnál, Debrecen.
1397

Butorszínór,
paplangomb Barca paszományos-
nál legolcsóbb. Degenfeld tér 3.
1327

Sirkövek,
fejfakövek műkőből és termés-
kőből legolcsóbban beszerezhe-
tők és megrendelhetők. Aranyo-
zást és betűvését jutányos áron
vállal Polgári Lajos, Tócsokert
Faiskola ucca 7/g. 3938

Porosz szén
prima minőségű, hazaszállítva 6 P
80 fillér. Rosenfeld Kálmán tűzifa
kereskedő. Salétrom ucca 12. —
Telefon: 674. 1362

Kovácsszén (nor)
50-60 mázsa eladó. Piac ucca 49.
Nyomda. 427

Új butorok
leszállított árakban, hálószobák
konyhabutorok, bőrgarnitúrák, di-
ványok, hencserek, szalagarnitú-
rák, tükrök, mindenféle butorok:
Széchenyi ucca nyolc. 1003

Önborotválkozási
Borotvapengék garantált köszőrü-
lését 14 fillérért vállalja „Ilona”
illatszertár, Degenfeld tér. 344

Okleveles
református lelkész, kinek állam-
számvetési és katonai vizsgája is
van, bizalmi vagy bármilyen ál-
lást keres helyben vagy vidéken,
esetleg gazdaságban (uradalom-
ban). Címe a szerkesztőségben.
4854

CEMENTLAPOK,
betoncsövek, kutyűrűk legolcsóbb-
ban beszerezhetők Lukács Vilmos
és Testvére cementárugyárában
Debrecen, Hatvan ucca 15. 1321

Pontos órák,
arany, ezüst ékszerek lejutányos-
sabbban. Óra-, ékszerjavítások
szakszerűen készülnek Sretter Já-
nos órás és ékszerésznel, Debre-
cen, Batthyány ucca 13. 1311

Sirkövek
minden kivitelben leszállított gyá-
ri áron részletfizetésre is kapha-
tók. Hunyadi ucca 14. 777

Nyári kelmék
férfi és gyermekruhákra mélyen
leszállított árban Kupfer posztó-
sál, Kistemplombazár. 1188

MÁRVANYMOZAIK,
cementlapok, betonárak, építési
anyagok a legolcsóbban beszerez-
hetők a Debreceni Műkőgyárnál.
Füred ucca 2. sz. 955

Szőrme
dolgait legolcsóbban beszerezheti
és szőrmebundáját átalakíthatja
a legújabb divat szerint Kóváry
szűcmesternél, Piac ucca 42. —
Pannónia-udvar. 1357

„Ideál”
folytonégő kályhák legjobbak, —
egyedüresítés Bakos vasúzetében,
Csapó ucca 86. 1472

Lusztig
asztalosmester, Deák Ferenc ucca
10. Iparkiállításon első díjjal ki-
tüntetve. Készítményei: mű- és
egyszerű butorok, iroda-, üzletbe-
rendezések és épületmunkák. 1483

Iskolacipők
és mindenféle divatos és tartós ci-
pők legolcsóbban Guttman Dávid
rőfősnél, cipőosztályon, Csapó u.
33-35. Nem vásári cipők! 1219

KERESLET

Kiszolgáló
leány, megbízható, felvétetik, ki
fűszerben gyakorlattal bír, előny-
ben részesül. Márton Kálmán uca-
ca 52., Nyilas-telep, vaggongyár
melle t. 447

Gyakorlott
fűszerkereskedő segéd mielőbbi
belépésre felvétetik. Ullmann RT.-
nál. 445

Bölcsészettanhangató,
német-francia szakos, nyelveket,
gyorsírást tanít, korrepetál. — Si-
monffy ucca 2/a. II. 8. 434

Intelligens
leány bármilyen irodai állást vál-
lal csekély fizetés mellett. Cím a
kiadóban. 329

Intelligens,
szorgalmas, feltétlenül megbízható
és kitűnő bizonyítványokkal ren-
delkező 37 éves izr. férfi bizalmi
állást keres. Raktárnoki, pénzbe-
szedői, ellenőri, kézbesítői stb. ál-
lást kifogástalanul betölt. Megke-
reséseket „Korrekt munkaerő” jel-
legre a kiadóhivatalba. 329

Tökélev társulnék
gyorsan lebonyolítható biztos üz-
lethez. Ajánlatokat kiadóba kérek
„Rentabilis” jellegre. 192

Mérlegképes
gyakorlott könyvelő, perfekt ma-
gyar-német levelező, ajánlkozik
órás könyvelésre. Szíves megkere-
sések a kiadóba. 409

FACEMENTTETŐK
javítását szakszerűen végzi Lu-
kács Vilmos és Testvére, Debre-
cen, Hatvan ucca 15. 1321

Joghallgató
középiskolai tanuló tanítását el-
vállalja. Cím: Arany János ucca
45., uccai lakás. 287

KIFUTÓ FIUT
keresünk. Hegedűs és Sándor r.-t.
könyvkereskedés. 374

VEGYES

CSINOSAN
butorozott szoba a református
gimnázium mellett egy vagy két
ur részére kiadó. Cím a kiadóban.
444

Szépen
mosok, vasalok, házakhoz ajánlko-
zom. Levelezőlap hívásra megjele-
nek. Kis Sándorné, Arpad tér,
Diósgy. ucca 13. 443

Két
egymásba nyíló csinosan butoro-
zott szoba Miklós u. 7. alatt ki-
adó. 429

Különbejárati
modern parkettes szoba butorozat-
lanul ugyanott egy butorozott szo-
ba november 1-re kiadó. Simonffy
ucca 13., II. 5.

File
kézimunkákat, függönyöket, ág-
yterítőket legolcsóbban készítünk.
Fűvészkert ucca 12., II. 398

KÖZPONTON
szép tiszta szoba egy vagy két ur
részére, esetleg vidéki házaspár-
nak, kiadó, fürdőszoba használat-
tal, központi fűtéssel, november
1-től. 386

Orvostanhangató
hosszu gyakorlattal vállalja közép-
iskolások korrepetálását szerény
díjazásért. Kívánatra külön tanít
németet. Cím a kiadóba kérem.
391

Bölcsészettanhangató
tanít franciát és korrepetál gim-
názista és polgárista leányokat
szerény díjazásért. Cím a kiadó-
ba kérem. 392

Zálogház, Hunyadi u. 14.
folyósít előnyös feltételek mellett
kölcsönöket ékszerekre, biciklik-
re, autókra s mindenféle keres-
kedelmi árukra. 777

Orvostanhangató
szerény díjazásért korrepetál kö-
zépiskolásokat. Cím a kiadóban.
328

Háromszobás uri lakás,
mellékhelyiségekkel, az egyetem-
hez közel, melyhez egy katasztrá-
lis hold szőlő is tartozik, azonnal
kiadó. Értekezhetni: Honvéd ucca
9/B. alatt. 267

Igen tisztelt vevőim, bérlőim,
megrendelőim szíves tudomására
hozom, hogy az elhalálozott fér-
jem 25 éves vízvezetési vállalatát
szakértő vezetése mellett tovább-
vezetem, kérem további nb. párt-
fogásukat. Tisztelettel: özv. Eme-
rich Vilmosné. Arany János u.
16. Telefon 10-12. 1334

Kun József
uriszabó, Széchenyi ucca 1. Saját,
valamint hozott kelméből készít
elegáns ruhákat, legjobb kivitel-
ben, olcsó árban. 966

Autógarázsnak
való helyiség és udvarra nyíló
szoba kiadó. Csonka ucca 9.

Használt
billiárdasztalt és írógépet keres a
Debreceni Iparoskör megvételre.
Ajánlatok az Ipartestület jegyző-
jénél (Simonffy u. 1/c., I. emelet)
adandók be. 291

Portlandcement
és gipsz állandóan kapható Pollák
Zsigmondnál, Debrecen, Miklós u.
13. 1397

Szálloda
vendéglő, fürdővel egybekötve
házzal együtt, saroktelken, teljes
berendezéssel, jutányos áron ked-
vező fizetéssel azonnal átvehető.
Keleti Kereskedelmi, Budapest.
Garay ucca 29.

Divatos
géphímzést vállal Kovács Margit,
Péterfia 11. 1524

Mérlegkészítő
műlakatos műhelyem áthelyeztem
Méliusz-tér 9. (Kossuth uccai
templomnál). Bihari mérlegkészítő.
959

Német
nyelvoktatás született német tan-
erőnél legjobb és legkönnyebb fel-
fogható módszer szerint jutányos
árban: Darabos 7.

Beköltözhető
iroda, műhely központon kiadó.
Urilak eladó. Csapó ucca 19. 441

Csapó ucca 67.,
Bálint József asztalos ajánlja saját
készítési butorait. 1172

Vendéglők,
kávémérés, fűszer-, szatócsüzle-
tek a város minden részén nagy
választékban kaphatók. Hajdu üz-
letközvetítő irodája, Budapest.
Kenyérmező ucca 1. (Rákóczi uti
sarokházban.)

Tornacipők
körölkötött gummitalpu
28-34 ig P 420, 35-41-ig P 470
Emerich Samu cégnél Csapó u. 7

**Jóminőségű
butorok**
olcsó áron
részletfizetésre is
kaphatók
WEINSTOCK HENRIKNEI
Miklós utca 2., Apolló-butordízet.

Irodának
alkalmas három szo-
bából álló lakás azon-
nal kiadó
Piac u. 34. sz. a.

Menekült órák
szakszerűen, meglepő olcsón
vállal javításokat
Rákóczi-u. 36. sz.

A Hegedűs és Sándor r. t.
könyvkereskedés
e heti könyvújdonosságai:

Galsworthy: A Forsyte Saga
I-III. kötet — — — 18 —
(Gróf Keyserling ezt írja róla:
„Ebben a regényciklusban a mai
európai irodalom tetőpontját
érte el.”)

Surányi Miklós: Bethlen — 6 —
(Tiszától — Bethlenig: Magyar-
ország ujjá teremtése.)

Dakobra: A fenséges bohóc 34
(Dakobra ezt a regényt tartja
legjobb munkájának.)

Gárdonyi Géza: Babi. Regény 6 —
(Gárdonyi posthumus regénye.)

**Móray Horváth Károly: Új su-
garak** — — — — 960
(Európa és Amerika harca a
világhatalomért izgalmas törté-
net keretében.)

Mihály Dénes: Az automobil. 760
Új kiadás
(A legnépszerűbb magyar auto-
mobil könyv. Autóvezetőknek
nékülözhetetlen.)

**Móricz Zsigmond: Várten vas-
ban** — — — — 680
(Magyarok a hábo.uban: pilla-
natképek, rajzok, esetek.)

**Láár István: Aranykapuk vá-
rosa** — — — — 550
(Az első eldt. Atlantisz. regénye
Kr. e. 11.500.)

**Jack London: A korhely és a
tündér** — — — — 340
(A kiváló író új könyve. Kalan-
dok, történetek.)

**Dr. Pogány Bala: Az elektro-
mágneses tér** — — — — 80
(A fizika legmodernebb problé-
mái és eseményei. Minden mér-
nöknek, vegyésznek, tanárnak,
egyelemi hallgatóknak, művelt
laikusnak olvasnia kell.)

**Nagy: Közutak kilométer mu-
tatója és térképe** — — — — 10 —
(Csonka-Magyarország autótérké-
peivel. Legújabb felmérések.)

Kaphatók:
Hegedűs és Sándor r. t. könyvkereskedésben
Ferenc József ut 34 szám. Telefon 54. sz.